

1. (6.2.9) Ak sa matica A dá napísť ako $R^T R$, dokážte, že platí zovšeobecnená Cauchy–Schwarzova nerovnosť $|x^T A y|^2 \leq (x^T A x)(y^T A y)$.

2. (6.2.17) Ak je matica A kladne definitná a zväčšíme v nej zložku a_{11} , ukážte pomocou Laplaceovho rozvoja, že aj jej determinant sa zvýši. Nájdite príklad indefinitnej matice, kde toto nebude pravda.

3. (6.2.18) Z rozkladu $A = R^T R$ ukážte, že pre kladne definitné matice platí $\det A \leq a_{11}a_{22} \dots a_{nn}$.

Pomôcka: Druhá mocnina dĺžky j -teho stĺpca matice R bude práve zložka a_{jj} v matici A , tiež treba použiť vzťah *determinant = objem*.

4. (6.2.19) (*Ljapunovov test stability*) Predpokladajme, že $AM + M^H A = -I$ pre nejakú kladne definitnú maticu A . Ak $Mx = \lambda x$, ukážte, že $\operatorname{Re} \lambda < 0$.

Pomôcka: Vynásobte maticovú rovnosť x^H a x .

5. (6.3.4) Je pravdou, že ak sú všetky pivoty matice väčšie ako 1, potom aj jej vlastné hodnoty sú väčšie ako 1? Overte na tridiagonálnych maticiach s diagonálami $-1, 2, -1$.

6. (6.3.6) Algebraický dôkaz Sylvestrovho zákona zotrvačnosti prebieha nasledovne.

Rovnako ako na prednáške predpokladáme, že A a $C^T AC$ nemajú nulové vlastné hodnoty. Potom nech x_1, \dots, x_p sú ortonormálne vlastné vektory matice A zodpovedajúce kladným vlastným hodnotám $\lambda_i > 0$, y_1, \dots, y_q sú ortonormálne vlastné vektory matice $C^T AC$ zodpovedajúce záporným vlastným hodnotám $\mu_i < 0$.

a) Aby sme ukázali, že vektory $x_1, \dots, x_p, Cy_1, \dots, Cy_q$ sú lineárne nezávislé, predpokladajme, že nejaká ich kombinácia dá nulu:

$$a_1x_1 + \dots + a_px_p = b_1Cy_1 + \dots + b_qCy_q (= z, \text{ povedzme}).$$

Ukážte, že $z^T Az = \lambda_1a_1^2 + \dots + \lambda_pa_p^2 \geq 0$ a tiež $z^T Az = \mu_1b_1^2 + \dots + \mu_qb_q^2 \leq 0$.

b) Odvodte z toho, že všetky a_i aj b_i musia byť nulové, čo znamená lineárnu nezávislosť. Z toho ukážte, že $p + q \leq n$.

c) Rovnaký argument môžeme použiť pre $n - p$ záporných vlastných hodnôt matice A a $n - q$ kladných vlastných hodnôt matice $C^T AC$. To dá $n - p + n - q \leq n$. Ukážte, že potom $p + q = n$ a zákon zotrvačnosti naozaj platí.

7. (6.3.7) Ak je C regulárna matica, ukážte, že A a $C^T AC$ majú rovnakú hodnosť. Teda nula ako vlastná hodnota má pre obe matice rovnakú násobnosť.

8. (6.3.8) Experimentovaním zistite signatúru $2n \times 2n$ matice

$$A = \begin{bmatrix} I & B \\ B^T & 0 \end{bmatrix},$$

kde B je regulárna $n \times n$ matica.

9. Nech A je symetrická a kladne definitná matica. Ukážte, že jej maximálne zložky sa musia nachádzať na diagonále.

10. Nech $M_{m,n}(\mathbb{R})$ označuje vektorový priestor reálnych matíc typu $m \times n$. Ukážte, že $\langle A, B \rangle = \operatorname{tr}(A^T B)$ je kladne definitná symetrická bilineárna forma na $M_{m,n}(\mathbb{R})$ – t.j. je to skalárny súčin (Pozn. tr značí stopu – súčet diagonálnych zložiek matice). Nájdite ortonormálnu bázu priestoru matíc vzhľadom na túto formu, povedzme pre $(m, n) = (2, 3)$. Ako by sa situácia zmenila ak by sme definovali $\langle A, B \rangle' = \operatorname{tr}(AB^T)$? Ako by sme dostali (hermitovský) skalárny súčin na komplexnom vektorovom priestore $M_{m,n}(\mathbb{C})$?

11. Tzv. zovšeobecnený problém vlastných hodnôt je daný rovnicou $Ax = \lambda Mx$, kde A a M sú dve $n \times n$ matice. Ukážte, že takéto λ sa dajú nájsť ako korene polynómu $\det(A - \lambda M)$ stupňa n v premennej λ .

Predpokladajme navyše, že $M = R^T R$, t.j. M je kladne definitná. Zmenou súradníc $y = Rx$ ukážte, že $Ax = \lambda Mx$ práve vtedy, keď $(R^T)^{-1} A R^{-1} y = \lambda y$, t.j. λ je (obvyklou) vlastnou hodnotou matice $(R^T)^{-1} A R^{-1} = C^T A C$. (Pozri str. 343-345 v knižke)

12. Nech A je symetrická matica, jej vlastné hodnoty $\lambda_1, \lambda_2, \dots, \lambda_n$ sú zoradené vzostupne podľa veľkosti a k nim prislúchajú ortonormálne vlastné vektory x_1, x_2, \dots, x_n . Nájdite minimum a maximum výrazu

$$R(u) = \frac{u^T A u}{u^T u}, \quad \text{pre } u \in \mathbb{R}^n, u \neq 0.$$

Využite fakt, že každé $u \in \mathbb{R}^n$ sa dá zapísat ako $u = c_1 x_1 + c_2 x_2 + \dots + c_n x_n$. (pozri str. 348 – 350 v knižke)